

Naturligvis kan ingen forlange Fuldstændighed, endsige 100 %'s Nøjagtighed af en saadan Oversigt, der bringer i tusindvis af kontante Oplysninger (f. ex. forekommer Betegnelsen »Mensalgods m. m.« mig misvisende; der er her Tale om Arkivalier fra Smaagodsejeres og mindre Institutioners *Skifte-jurisdiction*, hvoriblandt Sognepræsternes Anneksgaarde dominerer). Ligeledes vilde een eller anden Form for Register, hvor vanskelig Udarbejdelsen end maatte være, have været en betydelig Hjælp for den ikke arkivvante. Men der kan næppe være Tvivl om, at der her foreligger et Hjælpemiddel, der i den kommende Tid vil blive paaskønnet af saavel Personale som Publikum.

T. DAHLERUP

Jyllands brevkiste. Landsarkivet for Nørrejylland 1891-1966. Udg. af Landsarkivet for Nørrejylland. Viborg 1966. 166 s. Ill. 20 kr.

De fleste faghistorikere har vel ikke nogen præcis forestilling om det arbejde, der i historievidenskabens tjeneste udføres i vore arkiver. Derfor er det næppe uden betydning her at gøre opmærksom på bogen med den fint ramte titel: Jyllands brevkiste, som det nørrejyske landsarkiv har udsendt i anledning af sin 75-års beståen, og hvis forfattere er et team, der udgøres af landsarkivar Jens Holmgaard og arkivarerne Helle Linde, Knud Prange, Poul Rasmussen og Paul G. Ørberg. Den giver nemlig inden for rammerne af landsarkivets historie som institution en instruktiv indføring både i almene arkivproblemer og i de dobbeltsidede opgaver som et landsarkiv har at løse i forhold til administrationen og historieforskningen.

Bl. a. byder bogen på en levende fremstilling (Poul Rasmussen) af de problemer, som arbejdet med at realisere proveniensprincippet afføder, og som det må være af interesse for enhver historiker, der arbejder med arkivalisk grundmateriale, at blive gjort bekendt med. Endvidere giver den et rids af arkivlovgivningens udvikling (Jens Holmgaard) med henblik på lokaladministrationens arkivalier. Og det altid aktuelle kassationsproblem trækkes i samme afsnit op i mange af dets aspekter. Endelig gøres der en tankevækkende status (Knud Prange) over det historievidenskabelige arbejde, som det nørrejyske landsarkiv igennem sine samlinger har ydet bidrag til. Her skal i flæng nævnes: administrationshistorie, befolkningshistorie og -statistik, bygningshistorie, erhvervshistorie, folkemindestudier, kirke- og skolehistorie, kulturhistorie, retshistorie, socialhistorie og stednavneforskning. Af status fremgår dels de rige forskningsmuligheder, der rummes i landsarkivernes materiale, dels den ujævne, næsten tilfældige måde, det hidtil er udnyttet på. Der er endnu et stykke vej at tilbagelægge, før landsarkiverne og forskerne rigtig finder hinanden. Denne bog er med til at mindske afstanden.

GRETHE ILSØE